

OKRUGLI STO "MONETARNA POLITIKA BIH U BUDUCNOSTI"

Currency board u borbi protiv siromaštva

Strana 2

Potpisan ugovor sa Bamcardom

Strana 3

Cetvrti rodendan konvertibilne marke

Strana 4

Platni bilans Bosne i Hercegovine

	-2.194.294
	-5.551.812
Assets fob Credit	1.147.269
Assets fob Debit	-6.699.081
Assets and Services	-5.421.526
Liabilities	536.302
Liabilities and Services	-406.015
Liabilities and Services and Income	-4.666.499
Assets	846.698
Liabilities	-91.672
Assets Credit	2.472.205
Assets Debit	

Strana 4

Currency board u borbi protiv siromaštva

Okrugli sto o temi "Monetarna politika BiH u budućnosti", koji za cilj ima izradu srednjoročne strategije za borbu protiv siromaštva u BiH, održan je u prostorijama Centralne banke BiH u Sarajevu, 25. juna 2002. godine. Organizatori ovog skupa bili su Centralna banka BiH i Ministarstvo za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose.

Svoje prezentacije tokom okruglog stola održali su guverner Centralne banke BiH **Peter Nicholl**, te univerzitetski profesori **Dragoljub Stojanov**, **Damir Zaklan** i **Novak Kondić**. Tokom diskusija, koje su održane nakon izlaganja, prezentirana su različita mišljenja o budućnosti monetarne politike u BiH. Mišljenje većine finansijskih stručnjaka jeste da je currency board najbolje rješenje za BiH s obzirom da je njegova primjena u ovoj državi rezultirala niskom inflacijom i stabilnošću valute. "Mi smatramo da je ovo vrlo pozitivno za razvoj i za smanjenje siromaštva. Currency board je pozitivan za razvoj jer djeluje ohrabrujuće na strane investitore iz jednostavnog razloga da je stranim investitorima veoma teško odlučiti se na ulaganja u državi koja ima nestabilnu valutu i veliku inflaciju. Cinjenica da je currency board dobar za investicije znaci da je on dobar i za sam ekonomski rast, što će na kraju rezultirati smanjenjem siromaštva. Najvažnija cinjenica je da su siromašni ti koji najviše pate od posljedica devalvacije i inflacije, dok se bogate osobe ili osobe sa dobrim vezama obično snađu, pa čak i profitiraju", rekao je Nicholl.

Učesnici okruglog stola su se složili da se mora raditi na ubrzanju razvoja ostatka finansijskog sektora, jer je trenutno okruženje za investitore u BiH poražavajuće. "Ja vjerujem da u ovoj zemlji postoji želja i energija za iskorjenjivanjem siromaštva. Ja to mogu osjetiti dok hodam po gradu. Ali uprkos izjavama političara i predstavnika međunarodnih organizacija trenutno okruženje za privatne investitore je poražavajuće. Po mom mišljenju, poboljšanje poslovnog okruženja bi najviše pomoglo privredni

rast i smanjilo siromaštvo", rekao je Nicholl.

Učesnici okruglog stola su naglasili da je bankarski sektor u BiH ostvario značajan napredak, ali da je pred njim još uvijek dug put, te da je neophodno je ostvariti reformu i napredak u drugim segmentima da bi se uspješno moglo boriti protiv siromaštva. Prije svega, naglašeno je da se mora nastaviti s radom na uspostavljanju jedinstvenog bankarskog sistema, a kao jedan od osnovnih preduslova za to jeste dovođenje entitetskih agencija za bankarstvo pod "kišobran" CBBiH. Državni koordinator za pripremu strategije za borbu protiv siromaštva **Zlatko Hurtić** je dodao da u budućnosti treba modificirati neke stvari u vođenju monetarne politike i kao konkretan primjer naveo je da CBBiH treba dopustiti da izdaje kratkoročne vrijednosne papire. "Ovim bi se omogućilo bh. bankama da dio sredstava koja drže u inostranstvu plasiraju u bh. privredu", naglasio je Hurtić.

Na kraju rada okruglog stola učesnici su definirali probleme koji moraju biti riješeni u cilju stvaranja boljeg okruženja za investiranje. Jedan od glavnih problema je veliki broj "loših" zajmova koji opterećuju bankarski sektor u BiH. Drugim riječima, ljudi koji ne otplaćuju kredite prave velike troškove komercijalnim bankama, što za posljedicu ima jako visoke kamatne stope. Jedan od ključnih problema koji opterećuju potencijalne investitore jeste komplicirano i često kontradiktorno zakonodavstvo. Guverner Nicholl je naglasio da BiH ne treba nove zakone kako bi privukla investitore, nego je potrebno da visoki predstavnik u BiH, prije nametanja novih, ukine "stare" zakone, iz prošlog sistema. "Problem je u tome što su neki zakoni nametnuti od visokog predstavnika, a istovremeno se primjenjuju i 'stari' zakoni što stvara još lošije uslove za strane investitore, jer se dešava da su nekad novi i stari zakon kontradiktorni", istakao je guverner Centralne banke BiH Peter Nicholl na Okruglom stolu "Monetarna politika BiH u budućnosti".

Potpisan ugovor sa Bamcardom

Ugovor o procesiranju kartičarskog poslovanja između Bamcarda, prvog bh. procesnog centra za kartičarsko poslovanje, i Centralne banke Bosne i Hercegovine, potpisan je u prostorijama Bamcarda u Sarajevu 30. maja 2002. godine. Potpisivanjem ovog ugovora, CBBiH je dobila ulogu banke agenta za poravnanja u kartičarskom poslovanju. Guverner **Peter Nicholl** u ime Centralne banke BiH, te **Senad Tupkovic** u ime Bamcarda su potpisnici Ugovora, a isti Ugovor su potpisali i direktori šest banaka članica Bamcarda. To su ABS banka, UPI banka, Turkish Ziraat banka, Volksbank Sarajevo, IKB banka Zenica i Tuzlanska banka, koje su, za sada, jedine banke koje izdaju prvu domaću karticu, koja nosi naziv kao i procesni centar. Bamcard je osnovan 1999. godine, ali je sa izdavanjem kartica počeo tek ove godine. Prva transakcija Bamcard karticom je obavljena 25. januara ove godine, a do danas je izdato 2.500 kartica. Direktor Bamcarda Senad Tupkovic je naglasio da je Bamcard potpisivanjem ugovora sa Centralnom bankom BiH zaokružio

kompletan proces kartičarskog poslovanja. "Obavljanjem velikog broja transakcija u toku dana, kupovine ili podizanja gotovine na terminalima različitih banaka, stvaraju se međusobne obaveze između banaka u smislu dugovanja ili potraživanja. Našim kliringom izračunavamo neto pozicije banaka jednih prema drugima i rezultate poravnanja dostavljamo na poravnanje Centralnoj banci BiH koja kao agent za poravnanje vrši konacni prenos novca", pojasnio je Tupkovic. Direktor Bamcarda je naglasio da autoritet i zakonom uređena uloga Centralne banke BiH u platnom prometu predstavlja garanciju da će i završni čin poravnanja u procesiranju kartičarskog poslovanja funkcionisati besprijekorno. Obracajući se okupljenima, guverner CBBiH Peter Nicholl je rekao da je potpisivanje Ugovora o poravnanju u kartičarskom poslovanju dokaz napretka ostvarenog u razvoju bankarskog sistema u posljednjih pet godina. "Kada sam 1997. godine došao u BiH, platni sistem je bio usitnjen i na vrlo niskom nivou. Korištene su četiri valute za

gotovinske transakcije, postojalo je 76 banaka, ali sve su bile jako male banke i nijedna nije poslovala u cijeloj državi. ATM mašine, kreditne kartice i elektronsko bankarstvo nisu postojali. KM je sada dominantna valuta u gotovinskim transakcijama, bankarski sistem je postao mnogo čvršći i jaci, što za posljedicu ima da građani pocinju da vjeruju bankama. ATM mašine i kreditne kartice postaju uobicajena stvar, a dolazi i do razvoja elektronskog bankarstva. Upravno vijeće CBBiH je odlucilo da CBBiH bude agent za poravnanje u kartičarskom poslovanju u BiH, s obzirom da naš RTGS sistem ima dovoljno kapaciteta da obavlja te poslove bez problema. Koliko sam shvatio ove vrste transakcija su se ranije obavljale izvan BiH. Dakle, ovim smo doveli jedan mali element finansijskog poslovanja nazad kući, u BiH", rekao je Nicholl. Guverner je naglasio da Centralna banka BiH mora biti neutralna vezano za konkurenciju među providerima finansijskih usluga, tako da ovaj ugovor ne daje specijalne privilegije Bamcardu.

CETVRTI ROĐENDAN KONVERTIBILNE MARKE

Valuta Bosne i Hercegovine, konvertibilna marka, nedavno je proslavila svoj četvrti rođendan. Godinu dana nakon uvođenja Zakona o Centralnoj banci, tačnije 22. juna 1998. godine, u opticaj su puštene novčanice od 50 feninga, jedne, pet i 10 KM. Nedugo zatim, 27. jula 1998. godine, u opticaj su ušle novčanice od 20, 50 i 100 KM. Sve novčanice konvertibilne marke koje se nalaze u opticaju izdane su uz puno poštivanje principa currency board aranžmana, što znaci da sve one imaju puno pokrice u stranoj konvertibilnoj valuti po fiksnom kursu 1 KM = 0,51129 eura. Na kraju 1998. godine, u opticaju se nalazilo 162 miliona KM novčanica, a na kraju 2000. godine, taj broj je iznosio 696 miliona novčanica. Samo godinu dana kasnije, broj novčanica se

povecao za čak 160%, tako da je na kraju 2001. godine iznos KM u opticaju iznosio 1,806 milijardi. Naglo povećanje količine KM-a u opticaju uzrokovano je povlačenjem novčanica DEM iz opticaja. Ova povećana potražnja za gotovinom KM-a je dovela do toga da je CBBiH, po prvi put nakon puštanja prvih novčanica KM u opticaj, posegnula za doštampavanjem novčanica od 50 i 100 KM. Od 15. maja ove godine u opticaju se nalazi i novčanica od 200 KM. Dizajner nove bh. novčanice je Robert Kalina, covjek koji je svjetskoj javnosti također poznat kao tvorac zajednicke monete 12 zemalja Europske monetarne unije - eura. KM je danas dominantna valuta u gotovinskom placanju u BiH, a može se razmijeniti u 11 svjetskih banaka.

Platni bilans Bosne i Hercegovine

period	1998	1999	2000	2001	2001Q1	2001Q2	2001Q3	2001Q4
Tekuci racun	-2.194.294	-2.868.189	-2.762.088	-3.015.655	-638.077	-558.214	-1.129.326	-690.038
Bilans robne razmene	-5.551.812	-6.123.121	-5.650.546	-6.017.367	-1.399.264	-1.362.932	-1.867.649	-1.387.522
Izvoz robe fob, potražuje	1.147.269	1.499.425	2.446.115	2.559.613	456.998	763.017	767.277	572.321
Uvoz robe fob, duguje	-6.699.081	-7.622.546	-8.096.661	-8.576.980	-1.856.262	-2.125.949	-2.634.926	-1.959.843
Bilans robe i usluga	-5.421.525	-6.092.076	-5.617.802	-5.932.624	-1.378.045	-1.334.260	-1.854.472	-1.365.847
Usluge potražuje	536.302	490.173	508.717	584.189	135.872	146.166	165.131	137.020
Usluge duguje	-406.015	-459.128	-475.973	-499.446	-114.653	-117.494	-151.954	-115.345
Bilans robe, usluga i dohotka	-4.666.499	-5.369.375	-4.930.731	-5.197.476	-1.197.092	-1.152.831	-1.668.071	-1.179.482
Dohodak, potražuje	846.698	835.230	832.305	877.529	217.334	219.430	217.610	223.155
Dohodak, duguje	-91.672	-112.529	-145.234	-142.381	-36.381	-38.001	-31.209	-36.790
Tekuci transferi, potražuje	2.472.205	2.501.186	2.168.643	2.181.821	559.015	594.617	538.745	489.444
Tekuci transferi, duguje	0	0	0	0	0	0	0	0
Kapitalni racun	765.813	976.478	862.426	854.890	228.262	270.774	206.248	149.606
Potražuje	765.813	976.478	862.426	854.890	228.262	270.774	206.248	149.606
Duguje	0	0	0	0	0	0	0	0
Finansijski racun bez međunarodnih rezervi	1.181.759	2.003.270	1.693.452	3.418.870	307.384	564.246	1.045.273	1.501.967
Direktne investicije u inostranstvu	0	0	0	0	0	0	0	0
Direktne investicije u BiH	117.434	324.533	310.098	486.102	99.466	129.822	139.671	117.143
Portfolio investicije, aktiva	0	0	0	0	0	0	0	0
Imovinske hartije od vrijednosti	0	0	0	0	0	0	0	0
Dužnicke hartije od vrijednosti	0	0	0	0	0	0	0	0
Portfolio investicije, pasiva	0	0	0	0	0	0	0	0
Imovinske hartije od vrijednosti	0	0	0	0	0	0	0	0
Dužnicke hartije od vrijednosti	0	0	0	0	0	0	0	0
Finansijski derivati, aktiva	0	0	0	0	0	0	0	0
Finansijski derivati, pasiva	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostale investicije, aktiva	61.158	546.442	1.048.081	2.859.566	89.848	299.984	753.202	1.716.532
Monetarne vlasti	0	0	0	0	0	0	0	0
Generalna vlada	0	0	0	0	0	0	0	0
Banke	126.503	38.792	-112.263	-414.769	-138.504	-57.649	-99.297	-119.319
Ostali sektori	-65.345	507.650	1.160.344	3.274.335	228.352	357.633	852.499	1.835.851
Ostale investicije, pasiva	1.003.167	1.132.295	335.273	73.202	118.070	134.440	152.400	-331.708
Monetarne vlasti	58.352	40.861	59.151	54.222	0	32.914	-8.401	29.709
Generalna vlada	942.367	1.107.849	132.533	161.834	27.033	50.674	107.765	-23.638
Banke	-52.496	-86.473	57.767	-254.302	69.000	25.151	16.153	-364.606
Ostali sektori	54.944	70.058	85.822	111.448	22.037	25.701	36.883	26.827
Medunarodne rezerve	-147.980	-587.566	-164.915	-1.665.379	-13.915	-87.050	-114.318	-1.450.096
Neto greške i propusti	394.702	476.007	371.125	407.274	116.346	-189.756	-7.877	488.561

* u hiljadama KM

Mehmedalija Meša Selimović

Piše: Nermina Kurspahic

26. aprila 1910. godine u Tuzli se rodio **Mehmedalija Meša Selimović**. U rodnom gradu završio je osnovnu školu i gimnaziju. Studira srpskohrvatski jezik i jugoslavenske književnosti u Beogradu od 1930. do 1934. U Tuzlu se vraća i

postaje profesor Gradanske škole 1935., a naredne godine i dopunski profesor Realne gimnazije. Prve godine rata bio je u rodnom gradu, gdje biva hapšen pod optužbom da je surađivao sa NOP-om. Odlazi na slobodnu teritoriju i priključuje se KPJ. Od 1944. do 1947. bio je u Beogradu na funkcijama koje su bile i političkog i kulturnog karaktera. 1947. dolazi u Sarajevo gdje ostaje do 1971. U tom razdoblju bio je profesor Više pedagoške

škole, docent na Filozofskom fakultetu, umjetnički direktor "Bosna filma", direktor drame u Narodnom pozorištu, glavni urednik "Svjetlosti". Kao kod većine pisaca, i njegovo djelo bilo je obilježeno autobiografskim, u njegovom slučaju tragicnim, porodičnim detaljima. Životni usponi i padovi nametani od krute i često nedobronamjerne stvarnosti, u njegovoj, rodnoj Bosni, odredili su Selimovićev književni tok. Moglo bi se reći, Bosna je bila njegov književni usud, vječita inspiracija. O njoj je pisao: Svako misli da će nadmudriti sve ostale i u tome je naša nesreća. Kakvi su ljudi Bosanci? To su najzamršeniji ljudi na svijetu, ni s kim se istorija nije tako pošalila kao sa Bosnom. Juce smo bili ono što danas želimo da zaboravimo, a nismo postali ni nešto drugo. S nejasnim osjećajem stida zbog krivice i otpadništva, necemo da gledamo unazad, a nemamo kad da gledamo unaprijed. Nesreća je što smo mi zavoljeli tu svoju mrtvaju, pa necemo iz nje, a sve se placa, pa i ta ljubav. Zar smo mi slučajno tako pretjerano mehki i surovi, raznježeni i tvrdi." Odnos Bosne prema njemu i

njegov prema njenim nadubljim, najblistavijim, ali i najmracnijim sadržajima odredio je Selimovićev književni stil i rukopis. On je kontemplativan, misaon, dubok i u tom smislu jedinstven i originalan. Gotovo

cjelokupni opus Selimovića je na tragu duhovnosti, koje su kritičari definirali kao "budenje inteligencije u potrazi za dubinom, značenjima, odgovornošću i etičnošću, u egzistencijalnom i političkom smislu". Njegova prva pripovijetka, "Uvrijeđeni čovjek", objavljena 1947., nagovještava, u naznakama, velike teme kojima će se Selimović vratiti u svojim romanima. 1950. objavio je pripovijetku "Prva četa". Slijedi scenarij za film "Tuda zemlja", 1957, a onda 1961. prvi roman "Tišine". Njime

Selimović uspostavlja stilske i umjetničke okvire autorefleksije, koji će u njegovim slijedecim romanima doseći univerzalne, općeljudske dimenzije. Nakon romana "Tišine", slijedi još jedna pripovijetka, 1965., "Magla i mjesecina". Ona, svojim dubinskim monolozima skicira i ucrtava put Selimovićevom remek djelu. Rijec je o romanu "Derviš i smrt", kojeg je objavio 1966. Pred strukturom, temama, pitanjima, mudrošću, metafizičkom uzvišenosti ovog romana, jedinstvenog na jezicima južnoslavenskih naroda, kritika i citatoci širom svijeta ostali su fascinirani. Tematski i stilski romani koji slijede su međusobno bliski, ali ipak ne dosežu savršenost "Derviša i smrti". To se prije sveg odnosi na, kako autor sam kaže "pandan" roman, "Tvrđavu", iz 1970. Selimović je objavljivao i "Eseje i oglede" 1966., "Za i protiv Vuka 1967., pripovijetku "Djevojka crvene kose" 1970., oglede "Pisci, mišljenja, razgovori", 1970., "Ostrvo", 1974., "Sjećanja" 1976., i roman "Krug" 1983. Umro je u Beogradu 1982.

Neophodno uspostavljanje jedinstvenog registra bankovnih racuna

Platno vijeće Bosne i Hercegovine podržava uspostavljanje jedinstvenog registra bankovnih racuna koji će pokrivati cijelu državu. Učesnici sedamnaestog sastanka Platnog vijeća BiH, održanog 11. juna/lipnja 2002. godine u Banjoj Luci, složili su se da je uspostavljanje jedinstvenog registra bankovnih racuna neophodno s obzirom na rastući broj kompanija i banaka koje posluju u oba bh. entiteta. Sastanku, kojim je predsjedavao guverner Centralne banke BiH Peter Nicholl, pored predstavnika Centralne banke prisustvovali su direktori entitetskih agencija za bankarstvo Dušanka Novakovic i Zlatko Barš, predstavnici entitetskih ministarstava financija Mira Straživuk i Nikolina Silak, te pred-

stavnici pojedinih bh. komercijalnih banaka. Naglašeno je da će jedinstveni registar racuna najviše pomoći komercijalnim bankama, Poreskoj upravi i policiji prilikom otkrivanja finansijskih struktura i transakcija koje bi kompanije i pojedinci mogli pokušati iskoristiti na nezakonit način, kao što je izbjegavanje plaćanja poreza i pranje novca. Informacije iz jedinstvenog registra racuna trebale bi biti dostupne svima. Članovi Platnog vijeća BiH također su izrazili zabrinutost povodom optužbi objavljenih u pojedinim medijima, gdje su pojedine komercijalne banke optužene za umješnost u pranje novca. U cilju izbjegavanja stvaranja pristrasnosti i sumnje u finansijski sistem, svi dokazi bi prvo trebalo biti procesirani kroz pravni sustav prije objavljivanja u medijima.

Završen prijem novčanica DEM-a

Rok za prijem i transport novčanica njemackih maraka u SR Njemacku, koji je po odluci Upravnog vijeća CBBiH produžen do 31. maja ove godine, istekao je. Centralna banka naglašava da nakon isteka ovog roka više ne postoji mogućnost zamjene DEM-a preko Centralne banke BiH. U periodu od 15. februara do 31. maja 2002. godine, CBBiH je od komercijalnih banaka u BiH otkupila i transportovala u SR Njemacku 354 miliona DEM-a. U posljednje dvije sedmice ovog roka zabilježen je izuzetno mali prijem novčanica DEM-a (šest miliona), što ukazuje da su građani BiH na vrijeme zamijenili svoj novac. Najveći dio njemackih maraka zamijenjen je u periodu od septembra/rujna 2001. godine do 15. februara 2002. godine, kada je zamjenjena 2,1 milijarda DEM. Centralna banka BiH je otkupila od komercijalnih banaka i transportovala u SR Njemacku ukupno 6,1 milijardi njemackih maraka. Iako je prijem novčanica DEM prvobitno trebao biti završen 15. februara ove godine, Centralna banka je u dogovoru sa Deutsche Bundesbank (Centralnom bankom SR Njemacke) donijela Odluku o nastavku prijema i transporta novčanica DEM-a u domicilnu državu. Tokom perioda važenja ove odluke (od 1. marta do 31. maja) Centralna banka BiH je naplaćivala proviziju od 0,5% komercijalnim bankama za otkup i transport njemackih maraka u domicilnu državu. Centralna banka BiH je na ovaj način željela pomoći komercijalnim bankama u BiH zbog složenosti posla transporta novca u inostranstvo, te omogućiti građanima da izvrše zamjenu preostalih novčanica njemacke marke u BiH. Istek roka prijema i transporta novčanica preko Centralne banke BiH ne isključuje mogućnost da neke od komercijalnih banaka organiziraju otkup i transport novčanica DEM-a u vlastitom aranžmanu. Od 1. marta ove godine njemacka marka nije u opticaju ni u domicilnoj državi, SR Njemackoj. Deutsche Bundes Bank će neograničeno vršiti zamjenu novčanica i kovanica njemackih maraka u svojim filijalama i jedinicama u Njemackoj.

EDUKACIJA

Nova iskustva u internoj kontroli i reviziji

Damir Cosic, angažovan privremeno u Odjeljenju za istraživanje, razvoj i platne sisteme, od 24. do 28. juna u Gerzenseeju prisustvovao je seminaru "Ljetni simpozij za istraživače Centralnih banaka" u organizaciji Schweizerischen National Bank. Ekonomista II Odjeljenja za statistiku u publikacije **Nevena Cosic** je od 10. do 28. juna pohađala seminar "Statistika vladinih finansija" u organizaciji JVI i MMF-a u Becu. Rukovodilac Odjeljenja za istraživanje, razvoj i platne sisteme Ljiljana Marjanovic je od 13. do 14. juna pohađala seminar "30th Economics Conference Competition of Regions and Integration in EMU" u organizaciji Oesterichische National Bank u Becu. Koordinator Službe za procjenu tržišta **Jasminka Kulic** i racunovoda bilansista u Službi za racune **Meliha**

Drincic su od 10. do 13. juna pohađale seminar "Basis Principles for Internal Control & Audit" u organizaciji De Nederlandsche Bank u Amsterdamu. Službenik za odnose sa javnošću **Almir Salihovic** je od 3. do 7. juna prisustvovao seminaru "Odnosi s javnošću u Bundesbanci i Evropskoj Centralnoj banci" koji je organizirala Deutsche Bundes Bank u Frankfurtu. Viceguverner mr. **Dragan Kovacevic** od 22. juna do 22. jula pohađa seminar "Policies for Monetary and Financial Stability" u organizaciji MMF-a u Washingtonu DC. Ekonomista II u Odjeljenju za platni bilans mr. **Vidosav Pantic** je od 5. do 6. juna pohađao seminar "Razvojni projekti i privatizacijski tenderi" u organizaciji Regionalnog centra za strateško planiranje i investicije u Sarajevu.

VIJESTI IZ GLAVNIH JEDINICA I FILIJALA

GJ MOSTAR

U mjesecu junu zabilježen je veliki priliv efektivne novčanica KM, posebno u malim apoenima. Koordinator Službe za procjenu tržišta **Lidija Žuljević** prisustvovala je prezentaciji novog softvera za otvaranje i vođenje racuna rezervi održanoj 6. juna u Centralnom uredu CBBiH u Sarajevu. Koordinator Službe za trezorske poslove **Zoran Corić** prisustvovao je sastanku "Sigurnosni aspekti transporta vrijednosnih pošiljki i zaštita banaka" održanom 13. juna u CBBiH Sarajevo.

GJ SARAJEVO

U cilju izbjegavanja i uklanjanja eventualnih pogrešaka u radu, 10. juna je počeo paralelni rad starog i novog bankarsko-racunovodstvenog softvera. Redovna polugodišnja kontrola koju je vršio Ured glavnog kontrolora završena je bez značajnih primjedbi. Direktor Glavne jedinice

Sadik Kadrić je 6. juna prisustvovao Okruglom stolu "Implementacija kreditnog biroa i standardizacija razmjene podataka" koji je okupio predstavnike banaka, osiguravajućih društava i vlade. Na okruglom stolu se raspravljalo o potrebi šire primjene podataka koje nudi kreditni biro.

GBRS BANJA LUKA

GBRS je također počela sa paralelnim primjenom novog i starog bankarsko-racunovodstvenog softvera i redovno dostavlja izvještaje o svim uocnim problemima i nedostacima. 11. juna u GBRS Banja Luka je održana sjednica Platnog vijeca. Isti dan guverner Centralne banke sastao se i sa predsjednikom Upravnog odbora Banjalucke berze Radovanom Bajicem, ministrom financija RS Milenom Vracarem, te direktorom Agencije za bankarstvo Dušankom Novaković i zamjenikom direktora Razvojne banke Novakom Kondicem.

FILIJALA BRCKO

5. juna je sa predstavnicima Vlade Brcko Distrikta i Uprave prihoda održan sastanak na kome je dogovoren metod dostave statističkih podataka za potrebe Centralne banke. U junu su počele aktivnosti vezane za realizaciju ponuda za isporuku i montažu sigurnosne opreme. 26. juna je završena redovna kontrola rada filijale Brcko, koju su sproveli kontrolori CBBiH.

FILIJALA PALE

U mjesecu junu filijala Pale je počela sa implementacijom novog softvera za bankarsko-racunovodstvene poslove. Zabilježen je pad prosječnog broja dnevnih transakcija kupoprodaje KM u odnosu na prethodni mjesec (pad prodaje 33%, a kupovine 17%). Prosječan broj dnevnih pologa i podizanja gotovine u isturenim trezorima Centralne banke je u ovom mjesecu porastao za 8%, isplate iz trezora za 14%, dok je stanje na racunu rezervi banaka koje vodi filijala Pale poraslo za 6%.

ZAPOŠLJAVANJE

Novi pripravnici u CBBiH

Zoran Malešević zasnovao je radni odnos kao vozač u Službi za racunovodstvo, opšte i administrativne poslove

monitoring i analize i **Ines Đulabić** u Odjeljenju za racunovodstvo. **Bojan Cajic** radi u Glavnoj jedinici

Glavne banke Republike Srpske Centralne banke BiH, od 1. juna 2002. godine.

Osam diplomiranih ekonomista primljeno je u radni odnos u svojstvu pripravnika počev od 10. juna 2002. godine.

Šest pripravnika je uposlono u Centralnom uredu Centralne banke u Sarajevu i to su: **Suzana Kozinović** u Odjel za istraživanje, razvoj i platne sisteme,

Dejan Kovacević u Odjeljenju za bankarstvo, **Maja Tepavčević** u Odjeljenju za odnose sa međunarodnim finansijskim institucijama, **Maša Cengić** u Odjeljenju za

sporazumno je prestao radni odnos. Centralna banka Bosne i Hercegovine trenutno ima 250 zaposlenih službenika.

Dejan Kovacevic

Maša Cengic

Bojan Cajic

Maja Tepacevic

Suzana Kozinovic

Ines Đulabic

Sarajevo, **Tanja Vukic** u Glavnoj banci Republike Srpske Centralne banke BiH i **Almira Žilic** u Filijali Centralne banke Bosne i Hercegovine u Brckom. Novim radnim kolegama želimo srdačnu dobrodošlicu u naš kolektiv, a pripravnici-ma uspješnu obuku za vrijeme jednogodišnjeg pripravnickog staža. **Duški Jurišić**, koordinatoru Službe za odnose sa javnošću Ureda guvernera Centralnog ureda Centralne banke Bosne i Hercegovine, sa 31. majem 2002. godine

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE
Mjesečni bilans stanja (privremeni) od 31. maja 2002.
Objašnjenja

Mjesečni bilans stanja se izdaje da bi se obezbijedile informacije o radu Centralne banke Bosne i Hercegovine prema pravilu currency boarda i da bi se ponudile posebne informacije koje zahtijeva Zakon o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

Neke posebne karakteristike bilansa stanja od 31. maja su:

Na dan 31. maja Banka je zadovoljila obaveze pravila currency boarda kako to navodi član 31. Zakona. Stanje neto strane aktive prevazilazi njenu monetarnu pasivu u konvertibilnim markama (KM), za 90.702.744 KM. Ovo je prikazano u stavki neto devizna aktiva minus monetarna pasiva.

Devizna aktiva je sacinjena uglavnom od depozita koje se drže kod ino-banaka.

Bilans stanja takoder prikazuje kompoziciju držanja valuta tako što ih diferencira u EUR i ostale valute.

Bancini devizni depoziti donose prihod od kamata za banku.

Monetarna pasiva je u najvećem obimu predstavljala obavezu Banke za KM novac u opticaju (1.896.508.046 KM) i rezervne depozite rezidentnih banaka (300.367.630 KM).

Pozicija odnosa Vlade i MMF-a odražavaju nastala potraživanja i obaveze Vlade Bosne i Hercegovine po finansijskom aranžmanu sa MMF-om.

Kapital i rezerve odražavaju pocetni kapital i rezerve, dionice i akumulirane dobiti Banke od pocetka njenog rada 11. augusta 1997.

Banka takoder vodi odredene racune stranih valuta u smislu sporazuma izmedu Vlade Bosne i Hercegovine i stranih vlada i finansijskih organizacija. Kako ovi racuni nisu niti aktiva niti pasiva CBBiH, oni nisu ukljuceni u gore navedeni bilans stanja. Ukupni iznos sredstava koja se drže na ovim racunima je bio 307.752.772 KM.

Dalji upiti koji se ticu mjesecnog bilansa stanja se mogu uputiti Odjelu za administraciju i finansije, Odjeljenje za racunovodstvo u Sarajevu na (33) 278 119, fax. (33) 278 294. Predstavnici medija mogu se obratiti Službi za odnose s javnošću na tel.(33) 278 123, fax. (33) 278 296.

Centralna banka Bosne i Hercegovine je neovisna monetarna institucija BiH i nema nikakvih organizacijskih veza sa bilo kojom poslovnom bankom.

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE
Mjesečni bilans stanja (privremeni) od 31. maja 2002.
(iznosi u KM ekvivalentima)

AKTIVA		Ukupan iznos	EUR	Ostale valute
1	Devizna aktiva	2.350.160.937	2.346.236.287	3.924.650
1.1	Gotovina	51.828.898	51.602.553	226.345
1.2	Investicije	2.298.332.039	2.294.633.734	3.698.305
2	Pozicija Vlade u MMF	758.630.915		
3	Ostala aktiva	65.590.381		
	UKUPNA AKTIVA (1+2+3)	3.174.382.233		
PASIVA		Ukupan iznos		
4	Monetarna pasiva	2.259.029.646		
4.1	Valuta u opticaju	1.896.508.046		
4.2	Kreditni bilans rezidentnih banaka	300.367.630		
4.3	Kreditni bilans ostalih rezidenata	62.153.970		
5	Obaveze prema nerezidentima	428.547		
6	Obaveze Vlade prema MMF-u	758.630.915		
7	Ostala pasiva	10.780.332		
8	Kapital i reserve	145.512.793		
	UKUPNA PASIVA (4+5+6+7+8)	3.174.382.233		
Neto devizna aktiva minus monetarna pasiva (1 -4 -5)		90.702.744		
Pozicija Vlade u MMF-u – Devizne rezerve –Držanje SDR		3.089.954		
Obaveze Vlade prema MMF-u-MMF racuni 1 i 2		1.214.332		
Neto devizne rezerve Vlade u MMF-u		1.875.622		

Sarajevo, (datum) 21. 06. 2002.

Jasmina Hanibegović
Glavni kontrolor